

**Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен
педагогтерінің біліктілігін арттыру курстарын
ұйымдастыру және жүргізу
ҚАҒИДАЛАРЫ**

1.Жалпы Ереже

1.Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтерінің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және жүргізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 38-1) тармақшасына сәйкес әзірленген және педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру, өткізу тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар қолданылады:

1) біліктілік – тиісті кәсіби қызмет түрі шеңберінде жұмыстарды орындау үшін қажетті кәсіби білім, іскерлік, дағды және жұмыс тәжірибесінің жиынтығы;

2) білім беру мониторингі – білім беру процестерін жүзеге асырудың жай-күйін және нәтижелері мен шарттары өзгеруінің серпінін, білім алушылар контингентін, білім беру ұйымдары желісін, сондай-ақ олардың қызметі жетістіктерінің рейтингілік көрсеткіштерін жүйелі түрде байқау, талдау, бағалау және болжау;

3) қорытынды бағалау – қысқа мерзімді біліктілікті арттыру курстары бағдарламасының талаптарына сәйкес педагогтің біліктілік деңгейі мен құзыреттілігін растау рәсімі;

4) педагогтердің біліктілігін арттыру – оқыту мен оқыту сапасын арттыру үшін жаңа білім алуға, сондай-ақ бұрын алған кәсіби білімдерін, біліктерін, дағдылары мен құзыреттерін қолдауға, кеңейтуге, тереңдетуге және жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқыту нысаны;

5) педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеу – педагогтің курстан кейінгі қызметін үздіксіз мониторингтеу және әдістемелік, консультациялық көмек көрсету арқылы оның кәсіби құзыреттілігін дамытуды қамтамасыз ететін іс-шаралар жүйесі;

6) сертификат – біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламасына сәйкес қорытынды бағалаудан табысты өткен тыңдаушыларға берілетін құжат;

7) сертификатқа қосымша – бағалары көрсетілген білім беру бағдарламасының меңгерілген модульдерінің тізбесі бар құжат;

8) сертификатталған тренер – тренерлерді даярлау бағдарламасы бойынша оқудан өткен және біліктілікті арттырудың білім беру бағдарламаларын іске асыратын адам;

9) сыртқы қорытынды бағалау – біліктілікті арттырудың ұзақ мерзімді курстары бағдарламасының талаптарына сәйкес педагогтің біліктілік деңгейі мен құзыретін растау рәсімі;

10) тыңдаушы – біліктілікті арттыру курсынан өтуші адам.

3. Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтерінің біліктілігін арттыру курстары ҚР ОАМ «Балаларды ерте дамыту институты» РММ-де өткізіледі:

1) штаттық (штаттан тыс) тренерлер, оның ішінде ғылыми дәрежелері (ғылым кандидаты және (немесе) ғылым докторы және (немесе) философия докторы (PhD) және (немесе) бейіні бойынша доктор) және (немесе) философия докторы (PhD) және (немесе) бейіні бойынша доктор академиялық дәрежесі бар және (немесе) философия докторы (PhD) және (немесе) бейіні бойынша доктор дәрежелері бар оқытушылар және (немесе) «педагог-зерттеуші» және (немесе) «педагог-шебер» біліктілік санаты бар педагогтер қызмет көрсетуге арналған шарт бойынша кемінде және (немесе) 3 (үш) жыл жұмыс өтілі бар өндірістік кәсіпорындардың мамандары біліктілікті арттыру ұйымдары штатының жалпы санының кемінде 40 (қырық) пайыз (бұдан әрі - %) қызметкерлері;

2) білім беру бағдарламаларын әзірлеуді, келісуді және бекітуді, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру мен өткізуді, педагогтердің қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді жүзеге асыруды және біліктілікті арттыру ұйымының басшысы бекіткен білім беру бағдарламаларының тиімділігіне мониторинг жүргізуді реттейтін құжаттары;

3) тиісті санитарлық қағидалар мен өрт қауіпсіздігі талаптарына сәйкес келетін меншікті не шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару, немесе сенімгерлік басқару құқығымен тиесілі материалдық активтері, немесе жалға алынған материалдық активтері бар педагогтердің біліктілігін арттырудың білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар (бұдан әрі – Ұйым) өткізеді.

2. Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтерінің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру рәсімі

4. Курстар:

1) еңбек қызметінен қол үзбей (оның ішінде қашықтықтан оқыту тәсілімен);

2) жалақысын сақтай отырып еңбек қызметінен қол үзіп (оның ішінде қашықтықтан оқыту тәсілімен);

3) аралас (күндізгі қашықтықтан оқыту әдісімен) әдістерімен ұйымдастырылады.

5. Институт білім саласындағы Уәкілетті органға (бұдан әрі – Уәкілетті орган) келесі құжаттарды (бұдан әрі – Құжаттар) ұсынады:

1) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама немесе куәліктің көшірмесі, Ұйымның жарғысы;

2) тренерлердің дәрежесін растайтын дипломдардың және (немесе) біліктілік санаттарын беру туралы куәліктердің көшірмелері;

3) тренерлермен ниет туралы еңбек шарттарының көшірмелері;

4) біліктілікті арттыру ұйымының басшысы бекіткен білім беру бағдарламаларын әзірлеуді, келісуді және бекітуді, педагогтердің қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді жүзеге асыруды және бағдарламаларының тиімділігін мониторингілеуді реттейтін құжаттар;

5) шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару, немесе сенімгерлік басқару құқығын растайтын құжаттардың, немесе ғимаратты (үй-жайды) жалдау шартының көшірмелері;

6) санитарлық-эпидемиологиялық қорытындының (актінің) және өрт қауіпсіздігі саласындағы сәйкестікті тексеру нәтижелері туралы актінің (хаттың) көшірмесі.

6. Ұйым құжаттарының толықтығын, олардың қолданылу мерзімдерін, сондай-ақ осы Қағидалардың 6-тармағына сәйкестігін қарау үшін Уәкілетті органның бұйрығымен 3 (үш) жыл мерзімге консультативтік-кеңесші орган – жұмыс тобы (бұдан әрі – Жұмыс тобы) құрылады.

Жұмыс тобына уәкілетті органның құрылымдық бөлімшелерінің, Уәкілетті органның ведомстволық бағынысты ұйымдарының қызметкерлері, сондай-ақ білім беру саласындағы қоғамдық бірлестіктердің мүшелері қатарынан кемінде 5 (бес) адам енгізіледі.

7. Уәкілетті орган құжаттар келіп түскен күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде оларды Жұмыс тобының қарауына жібереді. Құжаттарды қарау мерзімі – 10 (он) жұмыс күні.

Институттың құжаттарын қарау қорытындылары бойынша Жұмыс тобы келесі шешімдердің бірін қабылдайды: «осы Қағидалардың 6-тармағына сәйкес келеді», «осы Қағидалардың 6-тармағына сәйкес келмейді».

8. Институт:

1) Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтерінің біліктілігін арттыру курстарда оқытуды;

2) Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтерінің қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді;

3) білім беру бағдарламаларының тиімділігін мониторингілеуді жүзеге асырады.

9. Бюджет қаражаты есебінен қаржыландырылатын курстарда оқуға үміткер мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтері білім беру ұйымына осы Қағидалардың 1 немесе 2-қосымшаларына сәйкес нысан бойынша өтінішті ұсынады.

Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтері өзінің кәсіби шеберлігін, зерттеушілік, зияткерлік және шығармашылық деңгейін үздіксіз жетілдіру мақсатында мемлекеттік тапсырыс есебінен де,

басқа да көздер есебінен де біліктілікті арттыру курстарынан өтуге тең мүмкіндіктерге ие.

10. Институт жыл сайын:

1) педагогтердің біліктілігін арттырудың перспективалық даму жоспарын жасайды және өтінім дайындайды;

2) 1-(бірінші) маусымға дейін:

облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың (облыстық маңызы бар қалалардың) тиісті білім беруді басқару органдарына (бұдан әрі – Білім беруді басқару органдары) педагогтерді курстарға жіберу туралы өтінімді;

Уәкілетті органға (республикалық білім беру ұйымдары) педагогтерді Курстарға жіберу туралы өтінімді еркін нысанда ұсынады.

11. Аудандық (облыстық маңызы бар қалалардың) білім бөлімдері педагогтердің біліктілігін арттыру жоспарын қалыптастырады және ұсынылған өтінімдерді қарап жыл сайын 1 шілдеге дейін облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың білім басқармаларына (бұдан әрі – Білім басқармасы) жібереді.

12. Білім басқармалары жыл сайын 1 қыркүйекке дейін педагогтерді Курстарға бөле отырып, алдағы қаржы жылына арналған облыс педагогтерінің біліктілігін арттыру жоспарын қалыптастырады және Уәкілетті органға ұсынады.

13. Білім басқармалары бекітілген жоспарларға сәйкес Курс басталғанға дейін екі ай бұрын Курстарға педагогтердің тізімін қалыптастырады.

14. Ұйым Курстарды өткізудің жылдық кестесін әзірлейді және:

жергілікті бюджет есебінен біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын іске асыру кезінде тиісінше облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың білім басқармаларымен;

республикалық бюджет есебінен біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын іске асыру кезінде Уәкілетті органмен және тиісті облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың білім басқармаларымен келіседі.

15. Педагогтер Курстарға білім беру ұйымдары, білім бөлімдері, білім басқармалары басшыларының бұйрықтары негізінде жіберіледі.

16. Білім беру үрдісі Ұйымның оқу жоспарымен, жылдық кестелерімен, сабақ кестесімен реттеледі.

17. Бюджет қаражаты есебінен тыңдаушыларды біліктілікті арттыру курстарына қабылдау тыңдаушылардың тізімдері қоса берілген білім басқармаларының хаттары негізінде Ұйым басшысының бұйрығымен ресімделеді.

Курстарға оқуға жіберілген педагог Ұйымға жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін ұсынады.

18. Білім беру ұйымдары «Білім беру мониторингі шеңберінде әкімшілік деректер нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 27 желтоқсандағы № 570 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8369

болып тіркелген) сәйкес «Ұлттық білім беру деректер қоры» ақпараттық жүйесінің (бұдан әрі - ҰБДҚ) әкімшілік есептілік нысандары бойынша деректерді толтырады. Деректер педагогтер біліктілікті арттыру курстарын аяқтаған сәттен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмей толтырылады.

3. Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтерінің біліктіліктерін арттыру курстарын өткізу рәсімі

19. Курстарды өткізу аудиториялық және қашықтықтан оқыту нысандарында әртүрлі бағыттар мен модульдерді игеру арқылы, сондай-ақ оқытатын бейініне сәйкес техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының педагогтері үшін кәсіпорындар (ұйымдар) базасында бір рет немесе кезең-кезеңімен жүзеге асырылады.

20. Курстарды келесі санаттағы тренерлер өткізеді:

1) біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының бейіні бойынша жұмыс тәжірибесі бар педагогтер;

2) қызмет көрсетуге арналған шарт бойынша кемінде 3 (үш) жыл жұмыс өтілі бар өндірістік кәсіпорындардың мамандары мен қызметкерлер;

3) педагогикалық және бейіндік мамандықтар бойынша мамандар даярлауды жүзеге асыратын жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының профессорлық-оқытушылық құрамы.

21. Курстарды өткізу кезеңінде Ұйым жеке дәрістер оқуға және практикалық сабақтарды жүргізуге әдіскерлерді, педагогтерді, білім беру ұйымдарының басшыларын, практиктерді, өндірістік кәсіпорындардың мамандарын, өңірлік кәсіпкерлер палаталары мен жұмыс берушілер қауымдастықтарының өкілдерін тартады.

22. Курстардың ұзақтығы:

1) қысқа мерзімді Курстар – 36-дан бастап 108 академиялық сағатқа дейін;

2) ұзақ мерзімді Курстар – 108 академиялық сағаттан көп;

Біліктілікті арттыру курстарын кезең-кезеңмен ұйымдастыру кезінде педагогтер оқытудан жыл сайын өтеді.

23. Тыңдаушы біліктілікті арттыру курстарынан келесі өту шарттарын көрсете отырып, Ұйыммен оқу шартына (келісіміне) қол қояды:

1) белгіленген оқу жоспарына, кестесіне және сабақ кестесіне сәйкес оқуға;

2) оқу тәртібін және мінез-құлық нормаларын сақтауға, оның ішінде профессорлық-оқытушылар құрамына және басқа да білім алушыларға құрмет көрсетуге, олардың ар-намысы мен қадір-қасиетіне қол сұқпауға;

3) біліктілікті арттыру курсының кестесіне сәйкес барлық сабақтардың кемінде 80%-на қатысуға;

4) алынған ең жоғары балдың кемінде 50% көлемінде қорытынды тестілеуден өтуге міндетті.

Институт тыңдаушылардың дербес деректерін «Ұлттық білім беру деректер қоры» ақпараттық жүйесінен жинауды жүзеге асырады және

тыңдаушы шартта (келісімде) белгіленген талаптарды бұзған жағдайда жұмыс берушіні және (немесе) білім беру органдарын хабардар етеді.

24. Шарт (келісім) курстардан өтуді ұйымдастыру бойынша барлық шығындарды төлеуге байланысты бюджеттен тыс қаражатты аудару үшін негіз болып табылады.

25. Курстарды аяқтағаннан кейін шетелдік ұйым біліктілікті арттыру курстарының тақырыбы бойынша тақырыбы мен сағат көлемін көрсете отырып жеке үлгідегі сертификат беріледі.

26. Қысқа мерзімді курстар аяқталғаннан кейін Ұйым оқу бағдарламасына сәйкес нысан бойынша қорытынды бағалау жүргізеді.

Біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламасына сәйкес қорытынды бағалаудан табысты өткен тыңдаушыларға Ұйым осы Қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша тақырыпты және сағат көлемін көрсете отырып, біліктілікті арттыру курстарының тақырыбы бойынша сертификат, сондай-ақ осы Қағидалардың 4-қосымшасына сәйкес сертификатқа қосымша береді.

Сертификат арнайы қорғау дәрежесін талап етеді және «Арнайы қорғау дәрежесін талап ететін баспа өнімін берушілерді айқындау, сондай-ақ олардан сатып алынатын осындай өнімнің тізбесін бекіту және Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдерінің күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 1162 Қаулысына сәйкес сатып алынады.

27. Қорытынды бағалаудан өтпеген тыңдаушыларға Ұйым біліктілікті арттыру курсы тыңдағаны туралы еркін нысанда анықтама береді.

Сертификат ала алмаған тыңдаушылардың мынадай мүмкіндіктері бар:

- 1) бір жылда бір реттен артық емес білімін қайта бағалау;
- 2) курстардың келесі легімен білімін қайта бағалау;
- 3) дәлелді себептер бойынша ағымдағы жылдың ішінде бір лектен екінші лекке ауысу;
- 4) дәлелді себептер бойынша аяқталмай қалған курсты растау құжаттарын ұсына отырып аяқтау.

28. Біліктілікті арттыру курстарынан өту туралы Келісімнің шарттарын орындамаған тыңдаушылар Ұйым басшысының бұйрығына және курс тыңдаушыларының өтініштері мен өтінімдерін қарау жөніндегі комиссияның шешіміне сәйкес оқудан шығарылады. Институт тыңдаушының жұмыс берушісін оқудан шығару туралы хабардар етеді.

29. Институт директоры, ол болмаған жағдайда оның міндетін атқарушы тұлға курстар аяқталған күннен бастап және сертификат берілген күннен бастап 3 (үш) жыл бойы қолданыстағы сертификатқа және сертификаттың түпнұсқалығын тексеру үшін QR-коды (кью ар-код) бар оған қосымшаға қол қояды.